

Francisco Martínez, alcalde de la Vall d'Alba, i Teresa Martínez Miravet.

L'herència de la tia Teresita

L'alcalde de la Vall d'Alba i vice-president de la Diputació de Castelló, Francisco Martínez, ha rebut una herència milionària procedent d'una anciana vídua de la localitat. La família ha quedat perplexa, mentre el poble calla. Vet aquí un 'cas L'Oréal, a petita escala.

La Vall d'Alba no és París, ni Teresa Martínez Miravet és Liliane Bettencourt, però això que ha passat en aquest municipi de la Plana Alta

té paral·lelismes amb l'escàndol provocat a França l'any passat per la decisió de la rica hereva de l'imperi L'Oréal de nomenar hereu universal al dandi

Jean-François Banier. També aquí, com allí, hi havia en disputa una herència sucosa. I també aquí, com allí, hi havia una tercera persona aliena a la família tafanejant on ningú no li havia demanat que tafanejara. Amb l'agreujant que, en aquest cas, l'afortunat era un responsable públic.

És precisament la identitat del beneficiat que ha convertit el *cas de la tia Teresita* en un afer notori. De ties que deixen amb un pam de nas els familiars quan s'obri el testament n'hi ha a tot arreu, però n'hi ha ben poques que lleguen els béns i la fortuna a l'alcalde del municipi on resideixen. Aquest és el cas de Teresa Martínez Miravet, traspassada el dia 6 de gener d'enguany, ben enllà de la setantena. *Teresita*, com la coneixien a casa, ha fet hereu únic el batlle d'aquest municipi

EL TEMPS

Habitatges tutelats de la Pelejana que es van construir sobre uns terrenys donats per Teresa.

de la Plana Alta, amb la qual cosa ha deixat bocabadats els més de vint nebots i renebots que tenia. El llegat que ha anat a parar a mans de Francisco Martínez –la coincidència de cognoms és casual, perquè entre ells no hi havia llaços de consanguinitat– no és cap fotesa: inclou milers de metres quadrats de terrenys rústics –la revista *Interviú* parlava de mig milió–, un mas tradicional on Teresa va viure de més jove, almenys un habitatge a Castelló i una parcel·la enfront del Nou Hospital la Fe de València. La llista no és exhaustiva i podria ben ser que continguera algun error, perquè la família de Teresa no ha tingut accés al contingut

del testament.

Per a entendre el perquè de tot plegat cal posar-se en situació. Teresa Martínez Miravet formava part d'una família hisendada de la Pelejana, una pedania pertanyent a la Vall d'Alba, municipi de 2.954 habitants on governa plenipotenciàriament, des de fa vint anys, Francisco Martínez, del Partit Popular. Els *pelejaneros*, com són anomenats al municipi, són una família de tradició agrícola i tarannà conservador que han fet diners a còpia de treballar la terra de sol a sol. Les fanecades d'ametllers, oliveres, ordi i blat treballades curosament que envolten els habitatges familiars, a uns dos

quilòmetres del nucli de la Vall d'Alba, en donen fe.

Com a filla única, Teresa va acumular bona cosa de propietats quan el seus pares es van morir. Tot i que es va casar, el seu caràcter difícil i dominant va fer que el matrimoni durara pocs anys, i no deixà descendència. Sense més inquietuds que veure passar el temps i amb les necessitats vitals cobertes per les rendes que li proporcionaven les terres, Teresita anava passant els dies, ara passejant-se per la Vall d'Alba, ara per la Pelejana, qui sap si rumiant com s'ho faria quan es fera gran i no poguera valer-se.

A cinquanta anys ja complits, i en vista de la seua solitud, un cosí seu que li explotava part de les terres li va proposar d'anar a viure amb ells a la casa familiar que hi havia a menys de 200 metres de la seua. Allí podria dinar i sopar en companyia, i alhora tindria casa seua a un pas. Durant 25 anys, Teresa Martínez va compartir plat i sostre amb aquesta branca de la família.

Traició institucional. La relació de la família amb l'alcalde era força bona. Els *pelejaneros* eren i són una institució a la Vall d'Alba i la seua implicació social en el municipi –a banda de l'afinitat ideològica– era fora de dubte. Algunes de les seues propietats foren expropiades a preus molt inferiors als de mercat per a construir equipaments municipals. La tia Teresita havia donat uns terrenys per a erigir una església a la Pelejana i uns altres, també a la pedania, per a la construcció d'uns pisos tutelats perquè la gent gran poguera estar-s'hi. Fou precisament la construcció d'aquella residència que marcà un punt d'inflexió en la relació de la família Martínez amb el batlle. Un dels seus membres era regidor quan l'ajuntament inicià la construcció dels pisos, de propietat municipal. I, tot i la transcendència de l'obra –Vall d'Alba no tenia cap servei d'aquesta mena per a la gent gran–, el plenari per a aprovar-ho fou convocat a corre-cuita i sense que ningú no avisara el regidor de la Pelejana. Tot plegat despertà certs recels entre els habitants de la Pelejana, i el regidor dimití. Siga com siga, l'agost de 2002, el conseller de Benestar Social, Rafael Blasco, assistia a la inauguració dels primers pisos tutelats de la Vall d'Alba. Teresita figurava a la primera fila. Al cap i a la fi, era ella qui havia donat els

La generositat d'un poble

Francisco Martínez passa per ser un dels polítics més rics del País Valencià, tot i tenir uns orígens humils. El vice-president de la Diputació de Castelló i home a l'ombra mentre hi ha estat Carlos Fabra (per a més informació, podeu consultar EL TEMPS 1.412), disposa d'un patrimoni d'1,5 milions d'euros. I, amb tot, la pràctica de donar-li o cedir-li patrimoni és estesa entre els veïns. Ara ha estat Teresa Martínez, qui l'ha nomenat hereu universal dels seus béns, però abans n'hi hagué més que mostraren aquesta generositat envers l'alcalde. Segons que han publicat els diaris *Levante-EMV* i *El País*, Francisco Martínez ja havia rebut tretze donacions de finques rústiques, algunes de les quals han estat requalificades posteriorment com a urbanitzables. Una de les donacions que va rebre era valorada en 1.200 euros, però la va revendre per 150.000. De moment, els terrenys que ha rebut de Teresa Martínez són catalogats com a rústics, però caldria no descartar una requalificació posterior. Martínez ja ha deixat entreveure més d'una vegada la intenció de desenvolupar al seu municipi projectes urbanístics al voltant de la pràctica del golf, tot i que el poble arrossega de sempre dificultats de subministrament d'aigua.

terrenys i, doncs, n'havia possibilitat la construcció.

Tres anys després, Teresa Martínez féu cap als habitatges tutelats. El seu cosí s'havia de sotmetre a una operació i, abans que quedar-se tota sola a casa, va preferir marxar transitòriament a les cases tutelades. Una setmana després, quan el seu cosí tornà a casa, ja restablert, Teresita els anuncià que allà s'hi estava a gust i que s'hi quedaria uns quants dies més. L'estada transitòria esdevingué permanent. Aquell llogaret, una casa d'una sola planta amb plaça per a deu residents i un jardí exterior, es convertí en una mena de gàbia d'or per a Teresa. L'alcalde de l'ajuntament de la Vall d'Alba, entitat que gestiona el centre, va donar l'ordre que res no li faltara a la nova hostessa, a qui segons que sembla es dispensava un tracte preferent.

A les visites de la família s'afegiren les del batlle. La relació no era nova. La senyora no tan sols havia donat terrenys al patrimoni públic (també era seua la casa on ara hi ha la seu del PP local), sinó que havia regalat unes quantes fanecades catalogades com a rústiques –i on, de fet, es treballava la terra– a Francisco Martínez. Les converses que pogué haver-hi per a consumir aquell traspàs es van fer sempre d'esquena a la resta de la família, per bé que Teresa Martínez no era una persona destra en comptes i xifres.

L'estada de Teresita a les cases tutelades no féu sinó consolidar la relació entre ella i l'alcalde. Quan necessitava res, la pelejanera només havia d'alçar el telèfon i demanar-ho a l'alcalde. El seu domini sobre l'espai era tal que fins i tot arribava a amenaçar els seus companys de "parlar amb Paco" si no es plegaven als seus desigs, segons que explica la família. Els dos treballadors de les cases tutelades s'encarregaven de custodiar-la, amb tant de mirament que els darrers temps fins i tot havien impedit a alguns familiars d'anar-la a veure-la.

A final de l'any passat, l'estat de salut de Teresita empitjorà i la van traslladar a l'Hospital Provincial de Castelló, on dues persones s'encarregaven de custodiar-la nit i dia, cosa que hi dificultava l'accés dels familiars. La família, que n'havia tingut cura durant un quart de segle, ni tan sols va ser informada del trasllat. Quan finalment es va morir, a 77 anys, el dia de Reis, fou el batlle que s'encarregà de tot. I foren ell, la seua esposa i els seus

Mentre va estar en els habitatges tutelats, el batlle s'encarregà que a Teresa Martínez no li faltara res

dos fills que figuraren a primera fila en el sepeli a l'església de la Mare de Déu de l'Assumpció de la Pelejana. Ara s'han trobat que l'hereu universal dels béns de la tia Teresita és Francisco Martínez.

La família no té cap dubte que el batlle "es va aprofitar d'ella". "Amb la construcció dels pisos tutelats es va gua-

nyar el seu favor. Li portava flors, li va arreglar el mas..." apunten, indignats. I afegeixen: "La qüestió és que els favors [en referència al habitatge tutelat] els ha pagats amb diners públics però els beneficis han estat per a ell".

Violeta Tena

La gent gran, una prioritat

Trobar alguna persona gran a la Vall d'Alba que vaja contra l'alcalde no és gens senzill. "Ha fet molt pel poble", apunta una senyora a EL TEMPS, tot verbalitzant una opinió molt estesa entre els veïns del municipi. I no els falta raó. En els vint anys que ha estat alcalde, Francisco Martínez ha aprofitat la seua vice-presidència de la Diputació de Castelló per a acaparar tota mena d'infraestructures per a un poble que fou una pedania fins el 1927, any en què es van independitzar de Vilafamés.

La millora en el nivell de dotacions ha anat acompanyat d'una política social i cultural amb pinzellades de folklorisme i populisme ací i allà. Martínez, per exemple, féu construir un ermita per a poder anar a venerar sant Cristòfol cada mes de maig, i ha implantat una festa de la *galania*, una mena de proclamació de la regina de les festes que se celebra cada mes de maig i on ell sempre figura al costat de les protagonistes de la festa. A ell se li deu també que la Vall d'Alba dispose d'una plaça de bous de nova construcció.

La gent gran també té un lloc preminent per a Martínez. El 23% de la població de la Vall d'Alba té més de seixanta anys i conformen una bossa electoral essencial per a un alcalde que ha revalidat majories, l'una rere l'altra. A banda de nodrir de recursos l'Associació de Pensionistes i Jubilats l'Alba, Martínez s'ha preocupat de

tenir contacte directe amb la gent de més edat. Així, per exemple, no deixa passar l'oportunitat de fotografiar-se cada any amb les persones que compleixen noranta anys i l'ajuntament organitza un homenatge als matrimonis que celebren les noces d'or. També ha estat Martínez que ha instaurat el nomenament d'una regina dels jubilats, a imatge de la regina jove que es proclama a les festes d'agost. Des de l'agost del 2005, a més, els jubilats disposen d'una llar del jubilat de 500 metres quadrats, amb sala multiusos, oficina, perruqueria, gimnàs i un servei de fisioteràpia.

En canvi, encara no s'han enllestit uns habitatges tutelats al nucli urbà (aquells on vivia Teresita eren a la Pelejana). La primera pedra de l'obra es va posar l'any 2005 i els 419.000 euros es van finançar amb fons del Ministeri d'Administracions Públiques espanyol, la diputació i l'ajuntament. L'any 2007 s'inaugurà, amb placa inclosa, aquest centre que havia d'encabir deu persones grans del municipi necessitades d'algun ajut. Els habitatges tutelats, però, no han entrat en funcionament i no fa gaire l'alcalde va anunciar que es reconvertirien en un "centre pioner per a malalts crònics". Sembla que els habitatges tutelats de la Pelejana, on va residir Teresita els darrers cinc anys de vida, corrien molta més pressa que no els que hi ha al nucli urbà.